

MARIO DELPINI

I LA PAPALLONA VA VOLAR

52
HISTÒRIES
SORPRENENTS

col·lecció dossiers CPL

CPL
editorial



Mario Delpini

I LA PAPALLONA VA VOLAR
52 històries sorprenents

Presentació de Fabio Viscardi

Dossiers CPL, 152
Centre de Pastoral Litúrgica
Barcelona

Títol original: *E la farfalla volò*, © Mario Delpini, Milano: Ancora 2016.

Director de la col·lecció Dossiers CPL: Joan Torra

Fotografia de la coberta: Ramon Ribera-Mariné

Disseny de la coberta: Mercè Solé

© Edita: CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Nàpols 346, 1 – 08025 Barcelona
Tel. (+34) 933 022 235 – wa 619 741 047
cpl@cpl.es – www.cpl.es

Primera edició: setembre de 2019

ISBN: 978-84-9165-238-0
Dipòsit legal: B 22071-2019

Printed in UE

Imprimeix: Ulzama Digital



Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepcions previstes per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si us cal fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

SUMARI

¿PER QUÈ «LA PAPALLONA VA VOLAR» A DOSSIERS CPL?	7
PRESENTACIÓ	9
I LA PAPALLONA VA VOLAR. 52 HISTÒRIES SORPRENENTS	11
ÍNDIX TEMÀTIC	121
ÍNDIX GENERAL	123

¿PER QUÈ «LA PAPALLONA VA VOLAR» A DOSSIERS CPL?

No! No és material pròpiament litúrgic. Vaja, sempre pendents de què entenguem per litúrgia, és clar! Però, és cert!, no és un material per a fer servir directament en cap celebració ritual de cap sacrament. Ni hi trobarem una millor manera de preparar una celebració...

¿Per què, doncs, hem volgut publicar aquest llibre, a la col·lecció Dossiers? Doncs, almenys per tres motius.

Perquè és un llibre intel·ligent, suggeridor, que sobrepassa en molt allò a què estem amablement acostumats. Són contes, rondalles, llegendes, faules..., de tipus ben diversos, fruit d'una imaginació privilegiada, la de Mons. Mario Delpini, d'una creativitat molt potent, escrites magistralment, amb un envejable domini del llenguatge i dels recursos oratoris, textos breus, que són els que costa més de construir. Amb una fonamentació bíblica, sense que siguin pròpiament bíblics. Carregats de bona teologia, sense ser cap tractat teològic. Plens de valors destil·lats de l'Evangelí. N'hi ha cinquanta-dos, un per a cada setmana de l'any, sense que hagi de ser així. Poden servir per a pregàries, com a reflexions, per a grups ben diversos, per a situacions impen-sades, per a ser divulgats i ajudar a obrir horitzons. Una manera nova –i de sempre!– de transmetre Evangelí. Fins i tot en les celebracions!

Perquè Mario Delpini és arquebisbe de Milà des de juliol de 2017, la seu dels sants Ambrós, Simplicità i Carles Borromeu, i recentment del beat Ildefons Schuster, de sant Giovanni Battista Montini –el papa Pau VI–, i dels car-

denals Carlo Maria Martini, Dionigi Tettamanzi i Angelo Scola. Delpini ha nascut al bisbat de Milà i sempre ha estat allà, llevat del breu espai de temps a Roma, a l'*Augustinianum*, per a diplomar-se en Pares de l'Església.

Perquè..., com que no fa el que ja fa tothom, ni escriu com ho fa tothom, pot obrir perspectives noves a cadascun de nosaltres, a cada comunitat nostra, per a trobar la nostra manera de transmetre el missatge de la salvació contingut en l'Evangelí i en la celebració litúrgica, sense haver de copiar contínuament allò que altres diuen; ni a ell.

Com li agrada dir a l'arquebisbe Mario, potser també nosaltres ens podem atrevir a pensar!

Joan Torra

Director de Dossiers CPL

PRESENTACIÓ

Vet aquí un llibre que es llegeix de gust.

Serà perquè el primer relat que vam escoltar va ser un conte, explicat al capvespre, una mica esporuguits, perquè ja havia entrat la foscor, o serà perquè el pas dels anys torna a despertar aquell infant que hi ha en cada un de nosaltres, el fet és que aquesta vegada l'autor ens torna la màgia de la faula i l'encant de la narració.

Amb don Mario es va sobre segur. La seva és una intel·ligència que no desdenya conjugarse amb el llenguatge dels senzills; l'Evangeli en diria «dels nets de cor».

Ens sembla veure don Mario: dret amb la seva imponent estatura, davant de l'ambó situat en el recinte sagrat d'una església, o a la cantonada més discreta de la plaça, mentre amb les seves històries encisa masses heterogènies d'adults i infants.

Com els grans poemes homèrics, també aquestes històries van ser durant un temps només declamades; després humils deixebles es van encarregar de recollir un ensenyament que no es volia deixar perdre.

Estem orgullosos d'aquestes pàgines. La seva publicació és per a nosaltres el just reconeixement a un mestre: la seva lectura serà certament útil per als que assaboreixen el llenguatge senzill de l'Evangeli de Jesús.

Don Fabio Viscardi

Degà de Legnano, Zona Pastoral IV-Rho de Milà

El temps

25

El temps com una goma elàstica

Quan la Cati es tanca a la seva habitació perquè «té coses a fer», es podria pensar que està treballant en un important projecte: la porta tancada, el silenci ha de regnar al voltant de l'habitació, i pobre de la germaneta si se li acut trucar a la porta per demanar-li de jugar juntes (i encara menys la seva mare, si necessita ajuda...).

En realitat només està fent els deures. L'aïllament dura hores. Direu: «Déu ser la més llesta de la classe!». Però la Cati surt descontenta, sovint els deures no s'acaben, i els llibres d'estudi, torturats de tant fer-los servir, han estat llegits diverses vegades, però en el cap només en resta una mica de confusió.

Pere, en canvi, arriba a casa afamat i feliç: en una tarda ha aconseguit acabar els deures de dos dies, fer una volta en bicicleta amb el seu amic Joan (la volta llarga, fins a la capella del castell), llegir un capítol d'un llibre d'aventures i resar deu minuts amb el llibre que el capellà li ha deixat. Naturalment ha hagut d'anar a buscar la llet, perquè la seva germana «tenia coses a fer»!

En el temps d'en Pere hi cap tot, en el temps de la Cati no hi cap gairebé res!

El fet és que el temps és elàstic: Cati el deixa penjar fluix i retorçat perquè el seu cap corre d'un costat a l'altre i no s'atura mai; alguna vegada fins i tot es queda embadocada dibuixant gargots sense ni adonar-se de la benèvola recriminació del tic-tac del rellotge despertador.

Pere estira els seu temps com una goma que salta, jove, acolorit, viu! Hi ha també qui l'estira massa i acaba trencant-la.

Cal, per tant, una mica de cap i una mica de bona voluntat per viure el temps de manera que estiguem contents.

Quant dura un minut

He regalat al meu germà un rellotge ple de complicades funcions: entre tots els botons em perdia una mica, i a més prefereixo la busca dels segons als números que dansen com bojos. L'agulla de la busca dels segons recorre el quadrant amb pas tranquil, sembla que fins i tot té temps de reposar entre

pas i pas. Observant aquest moviment me'n vaig adonar que un minut no és cosa sense importància. Si contens la respiració durant un minut, acabes una mica esgotat, si observes una flor durant un minut comences a estimar la bellesa, si per un minut encaixes la mà a un amic li transmetes un missatge de fidelitat.

Per entendre el temps i la seva bellesa he descobert un mètode: es tracta d'aturar-se durant un minut cada vegada que es comença una cosa diferent. Per exemple, si començo una tasca, m'aturo un minut i em pregunto: «Ara, ¿què haig de fer? ¿tinc tot el que em fa falta? ¿quant de temps necessito? ¿en què m'haig de fixar especialment?».

Si començo un joc, m'aturo el que dura un minut i em pregunto: «què haig de fer? ¿en què m'haig de fixar? ¿de quant de temps disposo?».

Si em recullo per fer pregària, m'aturo durant un minut i em pregunto: «Ara, ¿què haig de fer? ¿A qui em dirigeixo? ¿Tinc aquí tot el que necessito? ¿Quant de temps dedico a la pregària?».

El temps gris

Amb aquest mètode el temps s'acoloreix i es fa interessant: està el color verd que refresca la vida, està el vermell intens dels jocs acolorats, està el color ametlla del compromís i el blau intens dels moments de l'esperit.

Que trist és el gris! És el color del temps perdut, de les ocasions desaprovechades a causa de la mandra o del deixar-se portar. És el color de les enraonies inútils, dels somnis teledirigits per la televisió, de l'«ara no em ve de gust».

Si m'acostumo a aturar-me el que dura un minut moltes vegades al llarg del dia, aprenc a viure una vida acolorida i bonica de viure.

Aprenc a estar sempre a la presència de Déu i a tenir sempre confiança; aprenc a no enfadar-me, encara que alguna cosa se'm torci, aprenc que també jo tinc responsabilitats, feina afer, aprenc que hi ha gent que espera de mi alguna cosa bona. Fora el temps gris!

El temps escrit

El camperol Bertoldo utilitzava la «casa vella» com a magatzem: per això hi podries torbar de tot: l'aixada i el rasplet, els caquis posats a madurar en una lleixa i les botes de pluja plenes de fang des de l'última caminada en el bosc.

Quan es volia posar una mica d'ordre a la casa, el camperol Bertoldo deia als seus fills: «Tots aquests trastos porteu-los a la casa vella».

Però la casa vella no era una casa, sinó un local de la granja gran on vivien el camperol Bertoldo, la seva família, les gallines i Ringo, el lleig i ferotge gos. Era un espai de reserva, brut i desordenat, un dipòsit de coses velles, fins que va arribar un senyor curiós i simpàtic, amb barba i pipa. Es va posar a fer preguntes i a confrontar les respostes amb els seus llibres, mentre el gos Ringo, amb una festiva acollida, li embrutava de fang l'abric. Al final va voler veure la casa vella. Va fer remoure el vell armari que reposava des de feia generacions en una fornícula: va tocar el mur cobert de pols i calç, va rascar una mica amb les ungles i, finalment, va acabar trobant rastre d'antigues pintures.

Van fer falta moltes estacions perquè la casa vella tornés a explicar el temps que generacions de monjos havien escrit allà amb la seva fe i la seva paciència.

Però ara Bertoldo, el camperol, sabates grosses i cervell fi, quan alguna vegada es queda sol a la capella recuperada contemplant el rostre, tan bonic, de la Mare de Déu pintada a l'absis, se sent profundament commogut per tenir a casa un tresor tan gran que «fins i tot venen a veure'l alemanys!».

«I pensar que hi recolzàvem l'aixada i el rasplet!», murmurava a vegades dintre seu. D'aquesta manera el camperol Bertoldo va aprendre que el valor de les coses depèn també del temps que està escrit, de la seva història.

Els nois i noies que estimen la història eviten el risc de maltractar obres mestres i aprenen el valor de les coses, de les paraules, de les condicions en què viuen. Saben llegir el temps escrit en les obres d'art, en la possibilitat d'estudiar, d'optar per un diari per informar-se o elegir l'alcalde.

El temps d'inventar

Mentre s'esperava la mitjanit per destapar el cava, havia un gran enrenou a cas d'en Fabio. Havien vingut els cosins i els oncles, s'intercanviaven regals i felicitacions, es menjaven pastes o fruites confitades.

En la confusió general ningú no es va adonar que a dos quarts de dotze, exactament, en Fabio va desaparèixer. En efecte, s'havia retirat a la seva habitació, com li havia suggerit don Angelo, per resar una mica tot sol i per pensar.

Per tant, va pensar: «S'acaba un any! ¿Què faré l'any vinent? Estaré a tercer d'ESO (esperem!) I, ¿després? Triaré una branca de l'escola superior. I, ¿després? Entraré en el grup d'adolescents. I, ¿després? I, ¿després? I, ¿després?»

Li va agafar vertigen i es veia una mica perdut. No obstant això, un somni el va conquistar, com de costum, i mentre continuava inventant el seu «després», es va adonar que estava resant. «Senyor, Jesús, amic meu, tu veus que no puc sol, tu veus que bonic seria si... estic segur que m'estimes molt i em vull refiar de tu. A l'Evangelí em dius: "No tinguis por!"».

Naturalment, per no trair el secret d'un amic, no revelaré ara el somni sobre el qual Fabio discutia amb Jesús. Però el cert és que no es pot viure només del present.

Saber viure i elegir, i fer coses grans com Fabio, que inventa el seu futur en moments tranquils de reflexió i pregària. Si es cultiven els grans somnis suggerits pel Senyor, el temps futur ja no és un interrogant que fa por, sinó un temps esperat i preparat, un temps inventat per fer el bé.